

Nuosekliojo skrydžio keleiviams turi būti mokama kompensacija, kai į galutinę paskirties vietą atskrendama trimis ar daugiau valandų vėliau

Tai, kad pradinis skrydis buvo atidėtas neviršijant Europos Sąjungoje nustatytų ribų, neturi reikšmės teisei į kompensaciją

Reglamentu dėl kompensacijos ir pagalbos keleiviams¹ iš principo jiems suteikiama pagalba atšaukus skrydį. Be to, Teisingumo Teismas Sprendime *Sturgeon*² konstatavo, kad keleiviams, kurių skrydis atidėtas, taip pat gali būti mokama kompensacija, net jeigu reglamentu ši teisė aiškiai suteikiama tik skrydžio atšaukimo atveju, ir kai jie pasiekia savo galutinę paskirties vietą trimis arba daugiau valandų vėliau nei numatyta tvarkaraštyje. Tokia fiksuoto dydžio kompensacija (250-600 eurų nelygu skrydžio atstumas) nustatoma atsižvelgiant į paskutinę paskirties vietą, kur keleivis atvyks po tvarkaraštyje numatyto laiko.

L.-T. Folkerts buvo rezervavusi kelionę iš Brėmeno (Vokietija) į Asunsjoną (Paragvajus) per Paryžių (Prancūzija) ir San Paulą (Brazilija). Kompanijos *Air France* vykdomą skrydį iš Brėmeno į Paryžių aptarnaujančio lėktuvo išvykimas buvo atidėtas ir lėktuvas išvyko maždaug dvi su puse valandos vėliau, nei tvarkaraštyje numatytas išvykimo laikas. Todėl L.-T. Folkerts Paryžiuje nespėjo į jungiamąjį skrydį į San Paulą, taip pat vykdomą *Air France*, kuri po to perkėlė šią rezervaciją ir nukreipė ją vėlesniu skrydžiu į tą pačią paskirties vietą. Vėliau atvykusi į San Paulą L.-T. Folkerts nespėjo į iš pradžių numatytą jungiamąjį skrydį į Asunsjoną ir į jį atvyko vienuolika valandų vėliau, nei iš pradžių tvarkaraštyje numatytas atvykimo laikas.

Kadangi iš *Air France* buvo priteista sumokėti L.-T. Folkerts nuostolių atlyginimą įskaitant, be kita ko, 600 eurų sumą pagal reglamentą, ši kompanija pareiškė ieškinį *Bundesgerichtshof* (Vokietijos federalinis aukščiausiasis teismas). Šis teismas klausia Teisingumo Teismo, ar oro transporto keleiviui turi būti mokama kompensacija, jeigu jo skrydis vėluoja išvykti mažiau nei trimis valandomis, bet į galutinę paskirties vietą atvykstama trimis ar daugiau valandų vėliau už tvarkaraštyje numatytą atvykimo laiką.

Teisingumo Teismas šios dienos sprendime pirmiausia primena, kad reglamento tikslas yra suteikti minimalias teises oro transporto keleiviams, kai jie atsiduria trijose skirtingose situacijose: kai juos atsisakoma vežti be jų sutikimo, kai atšaukiamas jų skrydis ir kai galiausiai jų skrydis atidedamas.

Be to, Teisingumo Teismas pateikė nuorodą į savo praktiką pagal kurią keleiviai, vėluojantys dėl to, kad jų skrydis atidedamas ilgam, t. y. trimis arba daugiau valandų, kaip antai tie, kurių pradinis skrydis atšauktas ir kuriems oro vežėjas negali pasiūlyti vykti kitu maršrutu reglamento nustatytais sąlygomis, turi teisę į kompensaciją, nes jie negrįžtamai prarado laiko ir todėl patyrė analogiškų nepatogumų (sprendimai *Sturgeon*, *Nelson*³). Kadangi šis nepatogumas, susijęs su atšauktais skrydžiais, patiriamas atvykus į galutinę paskirties vietą, atidėjimas turi būti vertinamas

¹ 2004 m. vasario 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 261/2004, nustatantis bendras kompensavimo ir pagalbos keleiviams taisykles atsisakymo vežti ir skrydžių atšaukimo arba atidėjimo ilgam laikui atveju, panaikinantys Reglamentą (EEB) Nr. 295/91 (OL L 46, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 7 sk., 8 t., p. 10).

² 2009 m. lapkričio 19 d. Teisingumo Teismo sprendimas sujungtose bylose [C-402/07](#) ir [C-432/07](#); *Sturgeon prieš Condor Flugdienst GmbH ir Böck ir kt. Air France SA*; taip pat žr. PS Nr. [102/09](#).

³ 2012 m. spalio 23 d. Teisingumo Teismo sprendimas sujungtose bylose *Nelson ir kt. prieš Deutsche Lufthansa AG ir TUI Travel ir kt. prieš Civil Aviation Authority* ([C-581/10](#) ir [C-629/10](#)), taip pat žr. PS Nr. [135/12](#).

atsižvelgiant į numatytą atvykimo į šią paskirties vietą laiką, t. y. į paskutinio skrydžio paskirties vietą.

Todėl nuosekliojo skrydžio atveju fiksuoto dydžio kompensacija turi būti vertinama atsižvelgiant į atidėjimą numatyto atvykimo į galutinę paskirties vietą, suprantamą kaip atitinkamo keleivio galutinės paskirties vieta, laiko atžvilgiu.

Priešingas sprendimas sukeltų nepagrįstą vertinimo skirtumą, nes juo skirtingai būtų vertinami lėktuvo, kuris atvyko į galutinę paskirties vietą trimis ar daugiau valandų vėliau, nei tvarkaraštyje numatytas atvykimo laikas, keleiviai pagal tai, ar skrydžio atidėjimas numatyto išvykimo laiko atžvilgiu viršijo reglamente nustatytas ribas, nors abiejų keleivių grupių patiriami nepatogumai, susiję su negrįžtamu laiko praradimu, yra tapatūs.

Teisingumo Teismas patikslina, kad šiuo atžvilgiu fiksuoto dydžio kompensacija, į kurią keleivis turi teisę pagal reglamentą, kai į galutinę paskirties vietą atvyksta trimis arba daugiau valandų vėliau už tvarkaraštyje numatytą atvykimo laiką, nesiejama su sąlygų, kuriomis suteikiama teisė į pagalbos ir rūpinimosi priemonės ir kurios taikomos skrydžio atidėjimo išvykti atveju, laikymusi.

Dėl oro transporto keleivių finansinių pasekmių Teisingumo Teismas nurodo, kad tokios pasekmės gali būti sušvelninamos, jei oro vežėjas, pirma, gali įrodyti, kad skrydis atšauktas arba atidėtas ilgam laikui dėl priežasčių, kurių nebūtų buvę galima išvengti net imantis visų pagrįstų priemonių, t. y. aplinkybių, kurių oro vežėjas negali realiai kontroliuoti (Sprendimas *Wallentin-Hermann*⁴). Antra, įvykdyti įpareigojimai neapriboja šių oro transporto vežėjų galimybių reikalauti žalos atlyginimo iš bet kurio atidėjimą (vėlavimą) sukėlusio asmens, įskaitant trečiąsias šalis (Sprendimas *Nelson ir kt.*). Trečia, kompensacijos dydis, nustatytas kaip 250, 400 ir 600 eurų pagal atitinkamų skrydžių atstumą, gali būti sumažintas 50 % pagal reglamento, kai skrydis, ilgesnis nei 3 500 km, atidėtas trumpiau nei keturioms valandoms. Galiausiai Teisingumo Teismas taip pat primena, kad vartotojų, įskaitant oro transporto keleivių, apsaugos tikslo svarba gali pateisinti neigiamas ir net ypač neigiamas ekonomines pasekmes tam tikriems ūkio subjektams.

Todėl Teisingumo Teismas atsako, kad **atidėto nuosekliojo skrydžio, kai vėluojama išvykti mažiau nei reglamente nustatytos ribos, bet galutinė paskirties vieta pasiekama trimis ar daugiau valandų vėliau, nei tvarkaraštyje numatytas atvykimo laikas, keleiviui turi būti mokama kompensacija. Ši kompensacija nesiejama su aplinkybe, ar vėluojama išvykti.**

PASTABA: Prašyme priimti prejudicinį sprendimą valstybių narių teismai, nagrinėdami juose iškeltą bylą, gali pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

Visas sprendimo [tekstas](#) nuo jo paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Nuotraukas iš sprendimo paskelbimo posėdžio galima rasti „[Europe by Satellite](#)“ □ ☎ (+32) 2 2964106

---

⁴ 2008 m. gruodžio 22 d. Teisingumo Teismo sprendimas byloje *Friederike Wallentin-Hermann prieš Alitalia* ([C-549/07](#)); taip pat žr. PS Nr. [100/08](#).